

คุณครูกับคนดี โดย กล้า สมุทวณิช

นำเสนอเมื่อ : 23 ม.ค. 2559

“คนดี” เป็นอีกหนึ่งคำที่ถูกทำให้เลื่อนเปื้อนตามคำวาทิตริฐและนิติธรรมไปติดๆ

กระทั่งนามธรรมแห่ง “ความดี” ที่เคยเป็นถ้อยคำอันยุติไม่มีใครโต้แย้งหรือโต้ถามความหมาย เป็นพรหมงคลตั้งเช่นเวลาผู้ใหญ่ผู้ใหญ่อวยพรลูกหลานวาทขอให้ยึดมั่นใน “ความดี” เป็น “เด็กดี” เป็น “คนดี” ของสังคม ปัจจุบันก็ถูกนำมาตั้งคำถามในทางปรัชญาว่า “คนดี-ความดีคืออะไร” เป็นสิ่งอันสัมบูรณ์หรือสัมพัทธ์ตามบริบท ความดีนั้นเป็นความดีสำหรับทุกคน หรือความดีแต่เฉพาะใคร

กลายเป็นยุคสมัยที่ “คนดี” และ “ความดี” มีข้อสงสัยไปถึงขั้นตั้งรังเกียจ ก็คงเริ่มจากที่ผู้คนบางกลุ่มเขียนป้ายแขวนคอตนเอง อวดอ้างว่าเป็น “คนดี” กันได้ง่ายๆ แมแต่นักกลอนพาไปที่เด่นดังเพราะแต่งกลอนเห็บแหม่ทางการเมือง ก็ยังอุตสาห์ขนานนามตนเองเป็น “คนดี” กับเขาเหมือนกัน บรรดา “คนดี” เหล่านั้นนำเอา “ความดี” ไปไซ้กลาวอ้างเพื่อยกตนกดข่มผู้อื่นบาง หรือไซ้เพื่อละเลยยกเว้นหลักการต่างๆ ไปจนถึงขั้นละเมิดสิทธิเหยียบย่ำความเสมอภาคของผู้คนทั้งในทางการเมือง ทางสังคม จนคำว่า “คนดี” ถูกไซ้เป็นคำเสียดสี เช่น รัฐธรรมนูญฉบับ “คนดี” การกินสวนตางแบบ “คนดี” ฯลฯ

อย่างไรก็ตาม มีเรื่องน่าประทับใจ ดิ้นตัน และอบอุ่นใจเรื่องหนึ่งที่น่าจะทำให้เรากลับมาศรัทธาใน “ความดี” และ “คนดี” กันอยู่บาง

เรื่องของคุณครูใหญ่ในโรงเรียนเล็กๆ ที่ยื่นหยัดท่ามกลางคอนโดมิเนียมและอาคารสูงรายรอบ บนผืนดินที่มีมูลค่าสูงที่สุดแห่งหนึ่งของกรุงเทพฯ ในซอยสุขุมวิท 8 คุณครูท่านนี้คือหม่อมราชวงศ์รุจิสมร สุขสวัสดิ์ ครูใหญ่และทายาทของหม่อมผิว สุขสวัสดิ์ ณ อยุธยา ผู้ก่อตั้งโรงเรียนขึ้นจากเจตนารมณ์ของท่านซึ่งประสงค์จะให้มีสถานที่ให้เด็ก ๆ แถวนั้นได้มีที่เรียนหนังสือ กลายมาเป็น “โรงเรียนวรรณวิทย์” ที่ผู้คนส่งต่อความประทับใจให้กันจนกลายเป็นกระแสไปทั่วโซเชียลเน็ตเวิร์กในช่วงสัปดาห์ก่อนวันครูที่ผ่านมา

คุณครูใหญ่วัย 96 ปี ผู้ปฏิเสธเงินหลักพันล้านบาท ด้วยเห็นว่าเงินเป็นแค่เศษกระดาษ เมื่อเทียบกับชีวิตและอนาคตของเด็กๆ ได้รับการรายงานในสื่อต่างๆ และที่ยิ่งทำให้ผู้คนรู้จัก ก็มาจากภาพยนตร์สั้นโฆษณาเชิงสังคมของร้านสะดวกซื้อเครือใหญ่ ซึ่งแนะนำอย่างยั้งว่าควรจะต้องลองหามาดูซึ่งคงหาได้ไม่ยากนักผ่านเครือข่ายสังคมและอุปกรณ์ที่ท่านสะดวก ด้วยภาพยนตร์ดังกล่าวบอกเล่าเรื่องได้อย่างประณีต ดึงดูดอย่างพอดีๆ ทั้งในเรื่องของอารมณ์และการเสนอผลิตภัณฑ์อย่างมีกาลเทศะและรสนิยม

ทั้งนี้ ยังมีเกร็ดที่ควรบันทึกไว้สำหรับวงการนักเขียนของไทย ได้แก่ การที่ท่านผู้ก่อตั้งโรงเรียนนั้นเป็นนักเขียนหญิงคนสำคัญท่านหนึ่งของบรรณพิภพ นามปากกา “วรรณสิริ” ผู้ประพันธ์นวนิยายเรื่อง “นางทาส” และ “วนิดา” ที่ถูกอ่านและแปรรูปเป็นภาพยนตร์หรือละครโทรทัศน์มาหลายยุคหลายสมัย คำลิขสิทธิ์ที่ได้จากนิยายทั้งสองเรื่องนี้เอง เป็นเงินที่ก่อตั้งและหล่อเลี้ยงให้โรงเรียนวรรณวิทย์นี้อยู่ยั่งยืนยงมาได้ แม้จะเก็บค่าเล่าเรียนถูกแสนถูกเพื่อให้เด็กที่ฐานะไม่ดีนักในละแวกนั้นสามารถเข้าเรียนได้อย่างไม่เป็นภาระหนัก

แก่ผู้ปกครอง ตามเจตนารมณ์ของท่านผู้ก่อตั้ง

เรื่องของโรงเรียนวรรณวิทยากับคุณครูใหญ่ อาจจะช่วยเรียกและพลิกฟื้นศรัทธา ไม่ใช่แต่กับคำว่า “คนดี” และ “ความดี” หากรวมแถมแต่คำว่า “ครู” หรือ “อาจารย์” ที่เคยเป็นปูชนียบุคคลอีกด้วย

ในยุคแห่งการตั้งคำถามและถกเถียง บางคนอาจมองว่าครูนั้นเป็น “ผู้รับจ้างสอนหนังสือ”

มีความสัมพันธ์ต่อผู้เรียนอย่างสัญญาตบตาตอบแทน

ซึ่งจะว่าคนพูดเป็นเสรีนิยมไร้อำนาจหรือมนุษย์เนรคุณก็อาจจะเป็นการมองด้านเดียวไป

เพราะประสบการณ์ของคุณ

ตลอดจนข่าวคราวที่ออกมาจากผู้ประกอบวิชาชีพครูอาจารย์ในปัจจุบันนั้นเราก็พอจะเห็นว่า มีครูที่สอนหนังสือแค่พอผ่านไประยะ

ครูที่มีมาตรฐานการสอนระหว่างนักเรียนที่ต้องสอนให้โรงเรียนตามหน้าที่กับนักเรียนที่จ่ายเงินเรียนพิเศษส่วนตัว

เป็นคนละมาตรฐานกัน ครูที่ไม่ยอมแสวงหาความรู้แต่เอ็ดอึ้งเอาแก่เด็กที่มีข้อมูลใหม่ๆ หรือคิดต่างเห็นต่าง

รวมกระทั่งครูที่อาศัยอำนาจหน้าที่ลวงละเมิดทางร่างกาย ทรัพย์สิน หรือแม้แต่ทางเพศ

ผู้คุณอาจจะได้เห็นเรื่องของคุณครูในรูปแบบนั้น จนหลงลืมว่าเคยซาบซึ้งกับเรื่องของคุณครู

โคบายาชิแห่งโรงเรียนโทโมเอะ จาก “โตะโตะจัง เด็กหญิงขางหน้าตาต่าง”

นิยายเยาวชนอมตะที่ดัดแปลงมาจากเรื่องจริง และอาจจะไม่นึกไม่ฝันว่าในประเทศไทยยังมี “ครู”

แบบคุณครูใหญ่และบรรดาคุณครูของโรงเรียนวรรณวิทย ที่ยังคงทำหน้าที่ด้วยอุดมการณ์เช่นเดียวกับท่านผู้ก่อตั้ง

จนการสอนหนังสือและดูแลเด็กๆ เลยนไปจากการปฏิบัติหน้าที่ สุการเป็นปฏิบัติบูชาคุณค่าที่ยิ่งใหญ่

คือจิตวิญญาณแห่งความเป็นครูผู้ให้

เรื่องของโรงเรียนวรรณวิทย และอุดมการณ์ของครูก็เป็นอีกเรื่องที่ซบซึ้งใจให้เรายังศรัทธาต่อความดี

ความดีที่แท้ซึ่งเราสัมผัสได้โดยเป็นสากล จากความอบอุ่นที่ก่อขึ้นในหัวใจเมื่อได้รับทราบเรื่องราว

เป็นขอที่เราได้ระลึกถึงว่า คนดีที่แท้และความดีนั้นเป็นเรื่องที่ไม่จำเป็นต้องประกาศหรือกล่าวอ้างแต่อย่างใดเลย

ที่แท้แล้ว “คนดี” ผู้ไม่อวดอ้างทั้งหลายนั้น เขาทำ “ความดี”

ผ่านการปฏิบัติหน้าที่อันเรียบง่ายด้วยอุดมการณ์อย่างหนึ่งที่มุ่งมั่น

อุดมการณ์นั้นเป็นไปเพื่อการช่วยเหลือผู้คนให้มีความสุข หรือปลดปล่อยทุกข์ให้แก่ผู้เดือดร้อนจำเป็น

เพียงเท่านั้นเอง

ความอบอุ่นใจจากเรื่องราวของคุณครูและโรงเรียนกลางหมูตีกระพ้านั้น ยังให้เรามีศรัทธาว่า

ในสังคมนี้คงยังมีคนดีที่เราอาจจะไม่รู้จักอีกมาก

ทั้งตำรวจที่พยายามจะป้องกันเหตุร้ายหรืออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนอย่างเต็มที่แม้จะอยู่นอกเหนือเวลางาน

คุณหมอที่ควงแว่นไม่กลับบ้านสามสี่วันเพราะคนไข้ยังรอการรักษา

เภสัชกรที่ออกแบบคู่มือการใช้ยาอย่างสวยงามเพื่อให้ผู้มาติดตอสสนใจหยิบติดมือไปอ่าน

ผู้พิพากษาที่ตั้งใจอ่านสำนวนอย่างละเอียดทุกหน้า

ตรวจพยานหลักฐานทุกชิ้นเพื่อให้การพิพากษาออกมาโดยยุติธรรมที่สุดเท่าที่เป็นไปได้

บรรดาคนที่เป็นคนดีผู้ทำหน้าที่ของตนอย่างสงบนี้เอง ที่เป็นของจริงที่ประทับใจผู้คนได้

โดยไม่ต้องอวดอ้างว่าเป็นคนดี แล้วตบแต่งหน้าที่หรือการงานอันหาใช่กิจของตน

โดยอ้างว่ากำลังทำความดี

ที่มา มติชนออนไลน์ วันที่ 22 มกราคม 2559